

Viranomaisneuvottelu

Muistio

Aika 13.12.2024 klo 12.00–13.25 (Suiningin rantayleiskaavan käsittely klo 12.00-12.45)

Paikka Teams

Läsnä

Taina Törmikoski	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Markku Siira	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Maarit Vainio	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Matleena Riutankoski	Pohjois-Pohjanmaan museo
Juhani Turpeinen	Pohjois-Pohjanmaan museo
Pekka Räisänen	Kuusamon kaupunki
Pekka Hurskainen	Kuusamon kaupunki (Oivangin rantayleiskaava)
Sara Luhtaniemi	Kuusamon kaupunki (Oivangin rantayleiskaava)
Laura Häkkänen	Kuusamon kaupunki
Kimmo Mustonen	KimmoKaava (Suiningin rantayleiskaava)

1. Neuvottelun avaus ja järjestäytyminen

Neuvottelu avattiin klo 12.00. Taina Törmikoski toimi neuvottelun puheenjohtajana ja Sara Luhtaniemi sihteerinä.

2. Läsnäolijoiden esittäytyminen

Suoritettiin esittäytymiskierros.

Todettiin paikalla olijat, kaikki kutsutut olivat paikalla.

3. Hankkeen ja kaavan esittely

Kimmo Mustonen esitteli Suiningin kaava-alueen perustiedot sekä voimassa olevan kaavatilanteen. Lisäksi käsiteltiin kaavatyon tavoitteet, joita ovat muun muassa kiinteistöjaotuksen ja toteutuneiden poikkeamisten päivittäminen kaavakartalle ja rakennusoikeuksien päivittäminen Kuusamon strategisen yleiskaavan mukaiseksi. Käyttötarkoitusten muutoksia tarkastellaan, mikäli aloite tulee maanomistajalta. Kyläalueiden rakennuspaikkoja tarkastellaan sekä vähäisiä siirtoja rakennuspaikkojen osalta voidaan tehdä. Kyläalueiden kaavamääräyksien päivitetään nykylain mukaisiksi (esimerkiksi metsänkäsittelyn määräys).

Laajoja selvityksiä ei ole tavoitteena tehdä. Mitoitusluku kyläalueilla on voimassa olevassa kaavassa 7, kaavamuutoksessa mitoitusluku nostetaan strategisen yleiskaavan mukaiseksi, eli mitoitusluku tulee olemaan 10. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli toimitettu osallistujille etukäteen ja Mustonen esitteli OAS:n ja kaavoitusprosessin aikataulun vielä neuvottelussa. Kaavaluonnos on tarkoitus asettaa nähtäville kesällä 2025, kaavaehdotus loppuvuoden 2025 aikana.

4. Viranomaisten puheenvuorot

Pohjois-Pohjanmaan museo:

Matleena Riutankoski (arkeologia): Arkeologinen inventointi tehty vuonna 2006. Museo arvioi arkeologisen selvityksen tarpeen, mikäli kaavamuutoksessa osoitetaan muuttuvaa maankäyttöä sellaisille alueille, joita ei ole tarkastettu 2006 inventoinnin aikana. Suojelumerkintöjen päivitys on aiheellista kaavamuutoksessa.

Juhani Turpeinen (rakennettu kulttuuriympäristö): Suunnittelualueella on tehty rakennetun kulttuuriympäristön inventointi vuonna 2019(?) ja 2011. Päivämäärät jäivät selvitykseen, niissä oli epäselvyyttä. Kaupunki ja museo tarkastavat ajantasaisen tilanteen.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Maarit Vainio: Aiemmin tehdyt selvitykset eivät ole riittäviä tähän kaavamuutokseen. Selvitykset on tehtävä ajantasaisina ja olemassa oleva tieto on päivitettävä. Taustaselvitykseen tehtävä aineistopyyntö Suomen lajitietokeskukselle, josta saadaan aineisto uhanalaisista lajeista. Suunnittelualueelle tehtävä luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys sekä linnustonselvitys. Selvitysten maastotyöt kohdistettava maankäytöltään muuttuville alueille.

Kuusamossa esiintyy uhanalainen perhoslaji, johon liittyen ELY-keskus teettänyt selvityksiä. ELY-keskukselta voi pyytää tiedon siitä, missä selvityksiä on tehty. Luonnonsuojelulain 76 §:ssä säädetään uhanalaisten lajien huomioon ottamisesta kaavoitusta koskevassa päätöksenteossa. Selostukseen tulee kirjata, miten uhanalaiset lajit on huomioitu kaavoituksessa ja mitä vaikutuksia kaavoituksella niihin on. ELY-keskukselta suositellaan käytettävien luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -opasta (LUOPAS) raportoinnissa. Suositellaan, että selvitykset valmistuisivat ennen luonnoksen nähtäville asettamista, sillä esimerkiksi uhanalaista perhoslajia koskevat poikkeamiset eivät aina onnistu. Uhanalaiseen perhoslajiin liittyen tulee tunnistaa paikat, joihin suunnitellaan muutoksia. Perhoslajin lentoaika on varhain kesällä – tällöin paras aika tehdä siihen liittyvä selvitys.

Kaava-alueeseen kuuluu Suiningin Natura-alue, joka on sekä luontodirektiivin että lintudirektiivin mukainen suojelualue. Natura-alueeseen kohdistuvat vaikutukset on erityisesti otettava huomioon kaavaselostuksessa, esim. omana lukunaan. Viranomaisneuvottelussa saadun tiedon perusteella kaavapäivityksessä muutokset tulisivat olemaan vähäisiä (eivätkä oletettavasti kohdistu Natura-alueeseen). Tällöin riittäisi, että suojeluperusteisiin kohdistuvia vaikutuksia tarkasteltaisiin kaavaselostuksessa riittävällä tarkkuudella sen osoittamiseksi, että merkittävät heikentävät vaikutukset voidaan poissulkea. Varsinaista lsl 35 §:n mukaista Natura-arviointimenettelyä ei tarvita (mikäli jossain tilanteessa merkittävästi heikentävät vaikutukset arvioitaisiin mahdollisiksi, tarvittaisiin Natura-arviointi)

Taina Törmikoski: Suositellaan, että selvitykset valmistuisivat ennen luonnoksen nähtäville asettamista. Näin voidaan välttyä tilanteilta, joissa muuttuvaa maankäyttöä suunniteltaisiin alueille, jotka selvitysten mukaan vaatisivat esimerkiksi suojelua. Olisiko tarpeen alkutalvella pitää työpalaveri liittyen selvityksiin? Työpalaveriin materiaaliksi kartta, josta ilmenee missä alueilla on muutospainetta ja samalla kartalla esitetty uhanalaisen perhoslajin esiintymispaikat/potentiaaliset esiintymispaikat.

Kimmo Mustonen ja Pekka Räisänen esittivät, että kaavaluonnos pidetään ennen työpalaveria nähtävillä, koska luonnoksen nähtävillä olon aikana maanomistajat todennäköisesti esittävät muutoksia rakennuspaikkoihin ja saadaan tietää mihin alueille muutospaineeet kohdistuvat. Näin voidaan työpalaverissa esittää mahdollisimman todenmukainen kuva kaavoituksen tuottamasta muutoksesta suhteessa esimerkiksi uhanalaisen perhoslajin esiintymispaikkoihin.

Markku Siira: Kaavamuuotos on aiheellinen, saadaan päivitettyä muuttunut tilanne kaavakartalle. Kaava-alueen länsiosa on toteutunut hyvin pitkälti kaavan mukaisesti, itäosa ei niinkään. Onko itäosassa saavutettavuuden kanssa haasteita? Kyläalueiden tarkastelu ja päivitys on hyvä asia.

5. Tilaisuuden yhteenveto ja jatkotoimenpiteet

Arkeologisen sijaintitiedon tarkistus, jos uusia kohteita löytyy, museo arvioi ne. Tehdyn rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnin tarkistus ja arviointi, onko tarvetta tehdä uusi inventointi.

Luontoselvityksiin liittyen pidetään työpalaveri, johon ELY-keskukselta mukaan Maarit Vainio ja Markku Siira. Suositellaan kaavaluonnoksen nähtävillä asettamista vasta selvitysten valmistumisen jälkeen.